

Obsah

I. kapitola

ZÁVAZKY Z DELIKTŮ PODLE OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU

Obecný úvod	2
1. Základní ustanovení	8
1.1 Základní ustanovení o závazcích z deliktů (§ 2894–2899)	8
1.2 Prevence (§ 2900–2903)	14
1.3 Náhoda (§ 2904)	23
1.4 Nutná obrana (§ 2905)	24
1.5 Krajiní nouze (§ 2906–2908)	26
2. Povinnost nahradit škodu	29
2.1 Obecná ustanovení	29
2.1.1 Porušení dobrých mravů (§ 2909) ...	29
2.1.2 Porušení zákona (§ 2910)	37
2.1.3 Domněnka zavinění a domněnky nedbalosti (§ 2911–2912)	42
2.1.4 Porušení smluvní povinnosti (§ 2913–2914)	44
2.1.5 Škoda způsobená několika osobami (§ 2915–2919)	54
2.2 Zvláštní ustanovení	62
2.2.1 Škoda způsobená tím, kdo nemůže posoudit následky svého jednání (§ 2920–2922)	62
2.2.2 Škoda způsobená osobou s nebezpečnými vlastnostmi (§ 2923)	65
2.2.3 Škoda z provozní činnosti a na nemovité věci (§ 2924)	67
2.2.4 Škoda způsobená provozem zvláště nebezpečným (§ 2925)	69

2.2.5	Škoda z provozu dopravních prostředků (§ 2927–2932)	77
2.2.6	Škoda způsobená zvířetem (§ 2933–2935)	106
2.2.7	Škoda způsobená věcí (§ 2936–2938)	114
2.2.8	Škoda způsobená vadou výrobku (§ 2936–2943)	118
2.2.9	Škoda na převzatých, odložených nebo vnesených věcech (§ 2944–2949)	121
2.2.10	Škoda způsobená informací nebo radou (§ 2950)	135
3.	Způsob a rozsah náhrady	141
3.1	Obecná ustanovení	141
3.2	Náhrada při újmě na přirozených právech člověka	157
3.2.1	Obecná ustanovení (§ 2956–2957)	157
3.2.2	Náhrady při ublížení na zdraví a při usmrcení (§ 2958–2959)	163
3.2.3	Náklady spojené s péčí o zdraví (§ 2960)	175
3.2.4	Náklady pohřbu (§ 2961)	177
3.2.5	Peněžité dávky (§ 2962–2967)	178
3.3	Zvláštní ustanovení	188
3.3.1	Náhrada při poškození věci (§ 2969)	188
3.3.2	Náhrada při poranění zvířete (§ 2970)	192
3.3.3	Náhrada nemajetkové újmy (§ 2971)	193
3.3.4	Přechodná ustanovení (§ 3079)	197

II. kapitola
NÁHRADA MAJETKOVÉ A NEMAJETKOVÉ ÚJMY
PODLE ZÁKONÍKU PRÁCE

1. Vztah zákoníku práce a občanského zákoníku a základní zásady pracovněprávních vztahů	203
1.1 Vztah zákoníku práce a občanského zákoníku	203
1.2 Základní zásady pracovněprávních vztahů a veřejný pořádek	204
1.3 Důsledky § 1a odst. 2 zákoníku práce ve vztahu k výkladu právního jednání	206
1.4 Závislá práce a základní pracovněprávní vztahy	206
1.4.1 Závislá práce	206
1.4.2 Znaky závislé práce	207
1.4.3 Podmínky výkonu závislé práce	208
1.4.4 Základní pracovněprávní vztahy	210
1.4.5 Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr a náhrada majetkové a nemajetkové újmy	210
1.4.6 Závislá práce a agenturní zaměstnávání	210
2. Změna zákoníku práce provedená zákonem č. 205/2015 Sb. a zákonem č. 203/2017 Sb. ve vztahu k náhradě majetkové a nemajetkové újmy	211
2.1 Změna zákoníku práce provedená zákonem č. 205/2015 Sb.	211
2.2 Změna zákoníku práce provedená zákonem č. 203/2017 Sb.	214
3. Souvislosti s právní úpravou náhrady majetkové újmy a náhrady nemajetkové újmy	214
3.1 Povinnosti zaměstnavatele v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci	214

3.2	Práva a povinnosti zaměstnance v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci	215
3.2.1	Práva zaměstnance	215
3.2.2	Povinnosti zaměstnance	216
3.3	Pojem pracovního úrazu a nemoci z povolání	217
3.3.1	Pojem pracovního úrazu	217
3.3.2	Pojem nemoci z povolání	217
3.4	Povinnosti zaměstnavatele při pracovních úrazech a nemocech z povolání a ve způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu	218
3.4.1	Základní povinnost zaměstnavatele	218
3.4.2	Knihy úrazů	218
3.4.3	Další povinnosti zaměstnavatele	219
3.4.4	Účast zaměstnanců na řešení otázek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	220
3.5	Kontrola v pracovněprávních vztazích	220
3.5.1	Kontrola vykonávaná státem	220
3.5.2	Kontrola odborové organizace nad stavem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	221
3.6	Účast odborové organizace při projednání způsobu a výše náhrady majetkové újmy nebo nemajetkové újmy	221
4.	Charakteristika náhrady majetkové újmy, charakteristika náhrady nemajetkové újmy a obecné předpoklady právní odpovědnosti podle zákoníku práce	222
4.1	Charakteristika náhrady majetkové újmy	222
4.2	Charakteristika náhrady nemajetkové újmy, popř. další nemajetkové újmy	222
4.3	Obecné předpoklady právní odpovědnosti (náhrady škody), má-li povinnost nahradit škodu zaměstnanec v režimu obecné povinnosti nahradit škodu	223

4.3.1	Škoda	223
4.3.2	Porušení právní povinnosti	224
4.3.2.1	Obecně	224
4.3.2.2	Plnění pracovních úkolů	225
4.3.2.3	Přímá souvislost s plněním pracovních úkolů	228
4.3.3	Příčinná souvislost mezi vznikem škody a porušením právní povinnosti	230
4.3.4	Zavinění	231
4.4	Faktický pracovní poměr a náhrada škody	233
5.	Prevence škod, prevence nemajetkové újmy a bezdůvodného obohacení	234
5.1	Prevence ze strany zaměstnavatele (§ 248 ZP)	234
5.2	Prevence ze strany zaměstnance (§ 249 ZP)	235
5.3	Bezodůvodné obohacení	236
6.	Povinnosti zaměstnance k náhradě škody	236
6.1	Obecná povinnost nahradit škodu (§ 250 ZP)	236
6.1.1	Rozsah a způsob náhrady škody (§ 257 ZP)	237
6.2	Nesplnění povinnosti k odvrácení škody a rozsah náhrady škody (§ 251 a § 258 ZP)	239
6.3	Schodek na svěřených hodnotách, které je zaměstnanec povinen vyúčtovat (§ 253 až § 254 ZP)	240
6.3.1	Schodek na svěřených hodnotách, které je zaměstnanec povinen vyúčtovat	240
6.3.2	Dohoda o odpovědnosti za svěřené hodnoty	242
6.3.3	Společná odpovědnost za svěřené hodnoty	243
6.3.4	Hodnoty svěřené zaměstnanci k vyúčtování	243

6.3.5	Zproštění se odpovědnosti za schodek na svěřených hodnotách, které je zaměstnanec povinen vyúčtovat	244
6.3.6	Škoda způsobená zaviněním jiné fyzické osoby	246
6.3.7	Odstoupení od dohody o odpovědnosti za svěřené hodnoty	247
6.3.8	Inventarizace	248
6.4	Ztráta svěřených věcí (§ 255 a § 256 ZP)	250
6.4.1	Předpoklady odpovědnosti	250
6.4.2	Věci, které mohou být svěřeny	250
6.4.3	Písemné potvrzení	251
6.4.4	Dohoda o odpovědnosti za ztrátu svěřených věcí	251
6.4.5	Zánik závazku z dohody o odpovědnosti za ztrátu svěřených věcí	252
6.4.6	Odstoupení od dohody o odpovědnosti za ztrátu svěřených věcí	252
6.5	Rozsah a způsob náhrady škody a úprava společných povinností nahradit škodu (§ 259 až § 264 ZP)	253
6.5.1	Rozsah a způsob náhrady škody	253
6.5.2	Úprava společných povinností nahradit škodu	254
6.5.2.1	Zvláštní případy povinnosti nahradit škodu	254
6.5.2.2	Určení výše požadované náhrady škody	255
6.5.2.3	Projednání výše požadované náhrady škody s odborovou organizací	256
6.5.2.4	Snížení náhrady škody soudem	257
7.	Povinnosti zaměstnavatele k náhradě škody	257
7.1	Obecná povinnost zaměstnavatele k náhradě škody (§ 265 ZP)	257

7.1.1	Rozsah a způsob náhrady škody při obecné povinnosti zaměstnavatele k náhradě škody	263
7.2	Povinnost zaměstnavatele k náhradě při odvracení škody (§ 266 ZP)	265
7.2.1	Rozsah a způsob náhrady škody při povinnosti zaměstnavatele k náhradě škody při jejím odvracení	265
7.3	Povinnost zaměstnavatele k náhradě škody na věcech odložených zaměstnancem (§ 267 ZP)	265
7.3.1	Rozsah a způsob náhrady škody na odložených věcech	267
8.	Povinnosti zaměstnavatele k náhradě škody nebo nemajetkové újmy při pracovním úrazu zaměstnance nebo nemoci z povolání zaměstnance	268
8.1	Rozsah povinností zaměstnavatele k náhradě škody nebo nemajetkové újmy způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání	268
8.1.1	Ještě k nemajetkové újmě a další nemajetkové újmě	269
8.2	Předpoklady odpovědnosti zaměstnavatele za pracovní úraz zaměstnance, nemoc z povolání zaměstnance nebo nemajetkovou újmu zaměstnance	271
8.3	K pracovnímu úrazu	271
8.3.1	Obecně	271
8.3.2	Infarkt myokardu	272
8.3.3	Případy, které není možné považovat za pracovní úraz	273
8.3.4	Pracovní úraz pro plnění pracovních úkolů (§ 271k odst. 2 ZP)	273
8.4	Plnění pracovních úkolů a přímá souvislost s plněním pracovních úkolů	273
8.4.1	Nepřímá souvislost s plněním pracovních úkolů	274

8.5	Ještě k cestě do zaměstnání a ze zaměstnání	274
8.6	Pracovní cesta	275
8.7	Pochůzky v průběhu směny konané k plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním	276
8.8	Ještě k příčinné souvislosti mezi pracovním úrazem nebo nemocí z povolání a vznikem škody . . .	277
8.9	K vybočení z plnění pracovních úkolů (exces)	278
8.10	Splnění předpokladů povinnosti zaměstnavatele nahradit škodu nebo nemajetkovou újmu vzniklou pracovním úrazem anebo nemocí z povolání	279
8.11	K nemoci z povolání	280
8.12	Vznik škody na zdraví	283
8.13	Znovu k nemajetkové újmě při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání	283
8.14	Závěrečná odpovědnostní klausule	284
8.15	Zproštění se povinnosti zaměstnavatele nahradit škodu na zdraví nebo nemajetkovou újmu	284
8.15.1	Právní a ostatní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	284
8.15.2	Pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	288
8.15.3	Vyloučení obecného poukazu na nutnost dodržovat právní nebo ostatní předpisy anebo pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	288
8.15.4	Úplné zproštění	288
8.15.5	Znovu k zavinění	289
8.15.6	Opilost a zneužití jiné návykové látky	290
8.15.7	Částečné zproštění	291
8.15.8	Lehkomyslné jednání zaměstnance	292
8.15.9	Povinnost uhradit alespoň jednu třetinu	293
8.15.10	Nepřípustnost zproštění se povinnosti nahradit škodu nebo nemajetkovou újmu . . .	293

9. Druhy náhrad při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání	294
9.1 Druhy náhrad poskytované zaměstnanci, který utrpěl pracovní úraz nebo u něhož byla zjištěna nemoc z povolání	294
9.1.1 Obecně	294
9.1.2 Náhrada za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti	295
9.1.2.1 Průměrný výdělek	297
9.1.3 Náhrada za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti	297
9.1.3.1 Zvýšené pracovní úsilí a určení rozhodného období	298
9.1.3.2 Náhrada za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti v případě uchazeče o zaměstnání	299
9.1.3.3 Nová právní úprava	300
9.1.3.4 Dosahování nižšího výdělků poškozeným zaměstnancem	300
9.1.4 Společná právní úprava týkající se pracovních úrazů nebo nemocí z povolání	301
9.1.4.1 Jiná škoda nebo nemajetková újma na zdraví zaměstnance	302
9.1.4.2 Regres zaměstnavatele vůči jiným zaměstnavatelům v případě nemoci z povolání	302
9.1.5 Náhrada za bolest a ztížení společenského uplatnění	302
9.1.6 Účelně vynaložené náklady spojené s léčením	304
9.1.6.1 Náhrada účelně vynaložených nákladů spojených s léčením a náhrada přiměřených nákladů spojených s pohřbem při úmrtí zaměstnance	305

9.1.7	Náhrada věcné škody (§ 271f a § 271j ZP) ...	306
9.1.8	Ztráta na důchodu	307
9.2	Druhy náhrad při úmrtí zaměstnance	308
9.2.1	Obecně	308
9.2.2	Náhrada účelně vynaložených nákladů spojených s léčením, náhrada přiměřených nákladů spojených s pohřbem a náhrada věcné škody	308
9.2.3	Náhrada nákladů na výživu pozůstalých	309
9.2.4	Jednorázové odškodnění pozůstalých	310
9.3	Projednání způsobu a výše náhrady škody nebo nemajetkové újmy	310
9.4	Výplata náhrady za ztrátu na výdělků a náhrady nákladů na výživu pozůstalých	311
9.5	Zvýšení náhrady za bolest, ztížení společenského uplatnění a jednorázového odškodnění pozůstalých soudem	312
9.6	Změna poměrů a valorizace náhrady za ztrátu na výdělků příslušející zaměstnancům po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání a náhrady nákladů na výživu pozůstalých	313
9.6.1	Změna poměrů	313
9.6.2	Valorizace náhrady za ztrátu na výdělků příslušející zaměstnancům po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání a náhrady nákladů na výživu pozůstalých ...	315
10.	Nepromlčitelnost práva zaměstnance na náhradu za ztrátu na výdělků z důvodu pracovního úrazu nebo nemoci z povolání nebo jiné škody nebo nemajetkové újmy na zdraví, než z důvodu pracovního úrazu nebo nemoci z povolání a práva na náhradu nákladů na výživu pozůstalých a promlčecí lhůty při škodě nebo újmě	316

11. Zvláštní případy odpovědnosti za škodu podle přechodných ustanovení zákoníku práce	317
11.1 Odpovědnost žáka střední školy, konzervatoře a jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky nebo studenta vyšší odborné školy a studenta vysoké školy	317
11.2 Odpovědnost školy nebo právnické osoby za škodu vzniklou dětem v mateřských školách, žákům, studentům a dalším fyzickým osobám	318
11.3 Odpovědnost za škodu u fyzických osob vykonávajících veřejné funkce a funkcionářům odborové organizace	319
11.4 Odpovědnost ve vztahu k fyzickým osobám se zdravotním postižením, které nejsou v pracovním poměru	320
11.5 Fyzické osoby, kterým při výkonu jejich činnosti náleží náhrada vzniklá pracovním úrazem	320
12. Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu a nemoci z povolání	321

III. kapitola
POVINNOST K NÁHRADĚ ÚJMY
V OBLASTI PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ

1. Úvod	326
2. Pojem průmyslového vlastnictví	327
2.1	329
2.2	329
2.3	330
2.4	331
3. Výlučná příslušnost Městského soudu v Praze jako soudu prvního stupně	334

4.	Zákon č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví v právním řádu České republiky a jeho aplikace	335
5.	Osoby oprávněné k náhradě škody dle zákona č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví	340
6.	Škoda v pojetí směrnice o DPDV	343
7.	Náhrada škody v úpravě dle ZVPzPV a její soulad se směrnicí o DPDV	344
7.1	Základní úprava a její aplikace	344
7.2	Varianta náhrady škody paušální částkou	349
7.3	352
8.	Závěr	353

IV. kapitola
ODPOVĚDNOST ZA ŠKODU
PODLE AUTORSKÉHO ZÁKONA

Několik poznámek k náhradě škody v autorském právu	356
Seznam literatury	369
Věcný rejstřík	375